

ŠP E C I Á L N A Z Á K L A D N Á Š K O L A
Třebíčska 16, 066 01 Humenné



ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
KLÚČ K CESTE POZNANIA

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Špeciálnej základnej školy, Třebičska 16, Humenné pre žiakov s mentálnym postihnutím

| | |
|---|--|
| Názov štátneho vzdelávacieho programu | Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1 – primárne vzdelávanie |
| Názov školského vzdelávacieho programu | Kľúč k ceste poznania |
| Stupeň vzdelania | primárne vzdelávanie |
| Dĺžka štúdia | variant A - 9 rokov variant B – 10 rokov variant C - 10 rokov |
| Forma štúdia | denná |
| Vyučovací jazyk | slovenský |
| Druh školy | štátna, s právnou subjektivitou |
| Názov školy | Špeciálna základná škola |
| Adresa školy, kontakty | Třebičska 16, Humenné 057/7722873, spec_zs_he@stonline.sk |
| IČO | 170 70 490 |
| Zriad'ovateľ | Okresný úrad Prešov Námestie mieru 3, 080 01 Prešov |
| Platnosť inovovaného školského vzdelávacieho programu od | od 01.09.2016 |
| Miesto vydania | Špeciálna základná škola, Třebičska 16, 066 01 Humenné |

PaedDr. Helena Olekšáková
riaditeľka školy

Mgr. Iveta Lapšanská
zástupkyňa riaditeľky školy

od 21.08.2017 PaedDr. Iveta Bicáková
zástupkyňa riaditeľky školy

Obsah

| | | |
|------|---|----|
| I | VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY | 5 |
| 1. | Veľkosť školy | 5 |
| 2. | Charakteristika žiakov | 5 |
| 3. | Charakteristika pedagogického zboru | 5 |
| 4. | Organizácia prijímacieho konania | 6 |
| 5. | Dlhodobé projekty | 6 |
| 6. | Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi | 6 |
| 7. | Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy | 7 |
| 8. | Škola ako životný priestor | 7 |
| 9. | Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní | 8 |
| II | CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU | 8 |
| 1. | Pedagogický princíp školy | 8 |
| 2. | Zameranie školy a stupeň vzdelania | 9 |
| 3. | Profil absolventa | 9 |
| 3.1. | Profil absolventa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia | 9 |
| 3.2. | Profil absolventa so a stredným stupňom mentálneho postihnutia | 10 |
| 3.3. | Profil absolventa s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia | 10 |
| 4. | Pedagogické stratégie | 11 |
| 5. | Prierezové témy | 11 |
| III | Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia | 12 |
| 1. | Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov | 12 |
| 2. | Hodnotenie pedagogických zamestnancov | 12 |
| 3. | Hodnotenie školy | 12 |
| IV | KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE | 14 |
| 6. | Legislatívne východiská | 14 |
| 7. | Ciele | 14 |
| 8. | Situačná analýza | 15 |
| 9. | Profilácia školy | 15 |

Záznamy o prerokovaní a revidovaní školského vzdelávacieho programu

| Rok | Prerokovanie v PR | Prerokovanie v RŠ | Schválenie zriaďovateľom | Aktualizácia | Poznámka |
|-------------|---|---|--------------------------|--------------|--|
| 2009 | 21.07.2009 | 15.08.2009 | 24.08.2009 | | uvedené dátumy len podľa zápisníc |
| 2010 | 30.08.2010 | 13.10.2010 | | | |
| 2011 | 25.08.2011 | 15.10.2011 | | | |
| 2012 | 28.06.2012 revidovanie - 30.10.2012 | 31.08.2012 revidovanie - 24.10.2012 | | 01. 11. 2012 | zmeny vo vedení školy – revidovanie celého ŠVP |
| 2013 | 01.01.2013 | | | | Zmena v názve zriaďovateľa – Obvodný úrad Prešov |
| | 21.06.2013 | 27.08.2013 | | | 9. ročník platnosť od septembra 2013 |
| | 01.10 .2013 | | | | Zmena v názve zriaďovateľa – okresný úrad Prešov |
| 2014 | 25.03.2014 | 04.04.2014 | | | 10. ročník platnosť od 1.septembra 2014 |
| 2016 | 22.06.2016 | | | 01.09.2016 | Inovovaný ŠVP |
| 2017 | 30.06.2017 | 30.08.2017 | | 01.09.2017 | Zmena voliteľných predmetov |

I VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Špeciálna základná škola, Třebíčska 16, 066 01 Humenné (ďalej „škola“), situovaná na jednom zo sídlisk mesta Humenné, je plno organizovaná školou s ročníkmi 1. až 9. Kapacita školy je cca 100 žiakov. Súčasťou školy je Školský klub detí s jedným oddelením a výdajná školská jedáleň.

Budovu školy tvorí komplex piatich pavilónov, z ktorých štyri sú určené na vzdelávanie a výchovu žiakov. Súčasťou jednej z nich - administratívnej budovy je zborovňa a školské dielne.

K areálu školy patrí pozemok, ktorého časť slúži pre výučbu pestovateľských prác, časť ako školská záhrada s parkovou úpravou. Súčasťou areálu je menšie ihrisko.

2. Charakteristika žiakov

Škola vzdeláva žiakov s mentálnym postihnutím a žiakov s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím vo veku od 6 do 16 rokov.

Vnútorne sa škola člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na

- a) variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
- b) variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
- c) variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

Väčšina žiakov pochádza z rómskej osady Podskalka, Humenné, ale i okolitých dedín. Veľká pozornosť je venovaná žiakom zo sociálne menej podnetného prostredia.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením, pričom sa vychádza z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch).

Školu riadia a za celý výchovno-vyučovací proces zodpovedajú vedúci pedagogickí zamestnanci - riaditeľka školy a jej zástupkyňa, ktoré spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície), sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu, podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov, zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite. Pedagogickí zamestnanci (vrátane vychovávateľa ŠKD) spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou, preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi, uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov. Asistent učiteľa spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou.

Funkciu výchovného poradcu vykonáva jeden z pedagógov. Jeho úlohou je riešiť výchovné problémy u žiakov v spolupráci s triednymi učiteľmi, riadiť proces rozmiestňovania žiakov končiacich školskú dochádzku na základnej škole k ďalšiemu štúdiu,

zabezpečovať poradenskú službu pre rodičov v tejto oblasti, úzko spolupracovať so psychológom a špeciálnym pedagógom. Vo výchovnej oblasti pôsobí koordinátor prevencie sociálno-patologických javov, koordinátor environmentálnej a dopravnej výchovy, koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu, koordinátor pre multikultúrnu výchovu a výchovu k ľudským právam, koordinátor pre masmediálnu komunikáciu.

V rámci celoživotného vzdelávania, zvyšovania kvalifikácie a odbornosti sa pedagogickí zamestnanci zúčastňujú mnohých vzdelávacích aktivít. Nadobudnuté skúsenosti, zručnosti a vedomosti uplatňujú pri práci so žiakmi.

V súvislosti s profiláciou školy majú učitelia tieto špecifické zručnosti a odbornosť:

- využitie IKT v práci učiteľa, informačné technológie pri riadení školy
- uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe
- na výkon špecializovaných funkcií
- prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotchnikou, výpočtovou technikou a multimédiami
- štúdium v projekte „Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách.“

4. Organizácia prijímacieho konania

Podmienky prijímania žiakov určuje §7 ods. 1.- 4. Vyhlášky č.322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

O prijatí žiaka do špeciálnej základnej školy rozhoduje riaditeľka školy.

Prijatie sa uskutočňuje:

1. vždy na základe diagnostických vyšetrení – psychologického, špeciálno-pedagogického či lekárskeho, s informovaným súhlasom rodiča alebo zákonného zástupcu
2. prestúpením, preradením žiaka zo základnej školy, zo špeciálnej základnej školy podľa § 31 ods.1.a 2. Z. 245/2008
4. na základe písomnej žiadosti rodiča a zákonného zástupcu.

Vo všetkých prípadoch je potrebný vyplnený Návrh na prijatie žiaka so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami do špeciálnej základnej školy. Riaditeľka školy pred prijatím, po prešetrení dokladov vydá Rozhodnutie o prijatí žiaka. Prijatie sa spravidla uskutočňuje k 1. septembru, po polročnej klasifikácii, alebo aj v priebehu školského roka, pričom sa zohľadňuje naliehavosť pomoci žiakovi v poskytnutí špeciálno-pedagogickej starostlivosti v jeho vzdelávaní.

Žiaka, ktorý bol prijatý zo základnej školy, možno na základe výsledkov vstupného diagnostického vyšetrenia a po prerokovaní v pedagogickej rade zaradiť do vyššieho ročníka, pričom fyzický vek žiaka nesmie byť nižší, než fyzický vek žiaka tohto ročníka.

5. Dlhodobé projekty

Škola sa zapája do vyhlasovaných projektov výtvarných, hudobných, protidrogových i environmentálnych projektov. Dlhodobo je škola zapojená do projektu Infovek, v rámci odberu teplej stravy pre žiakov zo susednej školy do Školského mliečneho programu a Programu ovocie a zelenina do škôl.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Jedným z hlavných cieľov školy je dosiahnuť čo najefektívnejšiu komunikáciu a spoluprácu s rodičmi, skvalitnenie interakciu medzi školou a ostatnými subjektmi výchovy a vzdelávania. Rodičia sú o priebehu výchovno-vzdelávacieho procesu svojich detí priebežne informovaní prostredníctvom návštev triednych učiteľov, oznamov, konzultácií, ZRPŠ. Rodičia majú možnosť navštíviť otvorené hodiny, rôzne akcie uskutočňované školou. V rámci

zabezpečenia komunikácie s rodičmi spolupracujeme aj s terénnymi pracovníkmi.

V oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu ďalej úzko spolupracujeme s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva, špeciálnym pedagógom, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Humennom, špecialistami pre rómsku komunitu pri polícii v Humennom, Radou školy, Centrom voľného času Dúha v Humennom, ZPMP Krtkovčatá.

Pri prijímaní žiakov do našej školy neformálne spolupracujeme aj so základnými školami v meste.

Spolupráca s inštitúciami je na úrovni podpory školy pri riešení problémov, v materiálnom vybavení, v získaní či výmene ďalších potrebných odborných informácií. Nenahraditeľnú podporu a pomoc má škola v spolupráci so zriaďovateľom.

7. Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy

Primerané priestorové vybavenie školy je jednou z dôležitých podmienok výchovy a vzdelávania žiakov. Manažmentu školy a zamestnancom ekonomického úseku slúžia kancelárie v samostatnom pavilóne školy. Pre pedagogických zamestnancov je zriadená zborovňa a kabinety.

Vo výchovno-vyučovacom procese okrem klasických, štandardne vybavených učební, sú využívané: počítačová učebňa, didaktická učebňa, cvičná kuchynka, školská dielňa, učebňa hudobnej, učebňa praktickej prípravy dievčat, školský klub detí. Spomínané učebne a triedy sú priestorovo vyhovujúce, svetlé, zaručujú dostatočný a nerušený pracovný priestor pre každého žiaka. Cvičná kuchynka je plne vybavená kuchynským riadom, spotrebičmi a drobným náradím. V učebni hudobnej výchovy využívajú bicie, klávesové, strunové a iné nástroje. Školská dielňa je vybavená zariadením a náradím na opracovanie dreva a kovu. Súčasťou triedy variantu C je relaxačno-rehabilitačná miestnosť, vybavená suchým bazénom, relaxačnými, rehabilitačnými a kompenzačnými pomôckami. Škola disponuje okrem počítačov a notebookov aj tromi interaktívnymi tabuľami, v rámci projektu aj tabletami. Na realizáciu športových aktivít a vyučovanie telesnej výchovy využívame cvičebňu a areál školy- futbalové, basketbalové a volejbalové ihrisko. Z ostatných priestorov sú to kabinetné zbierky, sklady, výdajná školská jedáleň, registratúrne stredisko.

Každý školský rok sa snažíme v rámci skvalitnenia výchovno-vzdelávacieho procesu doplniť zbierky kabinetov o moderné vyučovacie pomôcky. Spolupráca s rodičmi pri materiálnom zabezpečovaní tried a školy úplne absentuje, nakoľko väčšina žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia. O to väčšie je úsilie zo strany vedenia školy a pedagógov pri celkovom vylepšení materiálno-technických podmienok školy, vrátane údržby. Často okrem pridelených finančných zdrojov hľadáme možnosti získania mimorozpočtových finančných prostriedkov a pomoc sponzorov.

8. Škola ako životný priestor

Na formovanie osobnosti žiaka vplýva veľkou mierou aj prostredie. Aby sa žiaci a zamestnanci školy cítili v jej priestoroch dobre, kladieme veľký dôraz na estetickú úpravu tried, chodieb, vstupných priestorov školy a areálu školy. Interiér je doplnený nástenkami, informačnými tabuľami a kvetinovou výzdobou. O čistotu priestorov sa síce starajú príslušní zamestnanci, no nezabúdame, že je dôležité aj žiakov viesť k udržiavaniu poriadku a čistoty. Kvetinová výzdoba v exteriéri školy je súčasťou profesijnej cti vyučujúcich a ich žiakov na hodinách pracovného vyučovania. Spoločným úsilím pri úprave a estetizácii všetkých priestorov školy je vytvárať prostredie, ktoré harmonizuje s prírodou a aj vychováva.

V živote školy sa preferuje snaha o vytvorenie pozitívnej školskej klímy. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa prejavuje organizovaním kultúrnych podujatí, organizovaním spoločných pracovných aktivít žiakov a všetkých zamestnancov školy. Cieľom je upevňovanie

priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, školou a rodičmi, deťmi a rodičmi.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Má vypracovaný systém opatrení a smerníc, ktoré zachytávajú systém bezpečnosti chodu školy:

- školský poriadok
- prevádzkový poriadok školy
- vnútorný rozpis dozorov
- opatrenia proti šíreniu a používaniu legálnych a nelegálnych drog (fajčenie, omamné látky..)
- opatrenia proti šikanovaniu
- politika BOZP pri práci a program jej realizácie (zdravé prostredie tried, vybavenie lekárničiek, označenie nebezpečných predmetov a priestorov a pod.)
- traumatologický plán
- evakuačný plán
- smernica o zákaze niektorých prác na škole.

V rámci realizácie výchovno-vyučovacieho procesu je zabezpečená štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až 4. ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac 5 vyučovacích hodín, v 5. až 9. ročníku najviac 6 vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, posledná vyučovacia hodina 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov učitelia uplatňujú aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členenie vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovanie a organizovanie prestávok, blokové vyučovanie a iné organizačné formy.

Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

II CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Špeciálna základná škola, Třebíčska 16 v Humennom sa vo výchovno-vzdelávacom procese zameriava na maximálny možný rozvoj svojich žiakov po stránke psychickej, fyzickej a emocionálnej tak, aby

- si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky potrebné pre ich ďalšiu profesionálnu prípravu
- si vedeli vytvoriť správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, k sebe samému a k životnému prostrediu
- boli pripravení pre praktický život tak, aby sa mohli prirodzene integrovať do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou.

1. Pedagogický princíp školy

Prvoradou snahou školy je premeniť ju na také prostredie, v ktorom sa deťom s rôznorodými špeciálnymi potrebami dostane nielen kvalitná vzdelávacia starostlivosť, ale kde sa budú cítiť bezpečne a spokojne. Pripájame sa k vzdelávacím trendom Európskej únie a našim cieľom je rozvíjať u žiakov také kompetencie, ktoré im uľahčia bezproblémový vstup do života v 21. storočí.

Ak má škola žiakov motivovať, nechceme, aby len sprostredkovala množstvo

vedomostí, ale chceme, aby rozvíjala pre život dôležité kompetencie – učiť sa, riešiť problémy, využívať informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu s okolitým svetom, chápať základné ekologické súvislosti, vytvoriť si kladný vzťah k práci, okoliu, umeniu.

K naplneniu tohto cieľa prispeje nielen odborná úroveň pedagogických zamestnancov, ale i spoločná zaoberanosť pedagógov, rodičov, záujem odborníkov, poradcov alebo tých, ktorí jej pomôžu materiálne či finančne.

Uvedené skutočnosti vytvárajú princípy školy a jej snahu

- vzdelávať žiakov s mentálnym postihnutím, výsledkom čoho sú rozvinuté kompetencie, ako kombinácie vedomostí, skúseností a postojov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná
- poskytovať učiteľom priestor pre sebarealizáciu a uskutočňovanie invenčných nápadov
- zapájať rodičov do života školy
- privítať pomoc partnerov, známych, ktorí sú ochotní pomôcť, poradiť, podporiť.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola sa zameriava a naďalej sústreďí pozornosť predovšetkým na:

- rozvoj čitateľskej gramotnosti a rozvoj komunikačných schopností žiakov,
- vytvorenie vhodných podmienok pre posilnenie a rozvoj kompetencií učiť sa, so zameraním na pripravenosť pre uplatnenie na trhu práce,
- rozvíjanie schopností žiakov všetkých variantov v oblasti počítačovej gramotnosti, práce s IKT vo výchovno-vzdelávacom procese a mimoškolskej činnosti,
- udržiavanie a zvyšovanie kompetencií pedagogických zamestnancov efektívne vzdelávať a vychovávať, sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky,
- realizáciu kvalitnej telesnej výchovy vo výchovnovzdelávacom procese a mimoškolskej činnosti v zmysle Národného programu prevencie obezity a Národného programu podpory zdravia (aj úpravou školského areálu),
- využívanie dielní v procese pracovného vyučovania ,
- pokračovanie v tradícii spolupráce so ZPMP Krtkovčatá a bohatej záujmovej činnosti aj za účelom zviditeľňovania a prezentovania školy na verejnosti.

Stupeň vzdelania:

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím., dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou .

3. Profil absolventa

3.1. Profil absolventa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti a disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,

- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

3.2. Profil absolventa so a stredným stupňom mentálneho postihnutia

Absolvent má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni a disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu
- je schopný vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- dokáže pracovať s pomocou s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

3.3. Profil absolventa s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

Absolvent by mal dosiahnuť čo najširší a najrozsiahlejší záber v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností. Čiastočne až úplne samostatne vykonávať sebaobslužné činnosti (signalizovať potrebu, hygienické návyky, spolupracovať pri obliekaní a vyzliekaní, stolovanie,...), mať vybudované sociálne vzťahy v užšom (trieda, škola, učitelia, asistenti, spolužiaci atď.) a širšom (mimo zariadenia školy) sociálnom prostredí. Na základe výsledkov svojich individuálnych schopností sa môže zaradiť

do praktickej školy. Absolvent programu disponuje v rámci svojich schopností týmito kľúčovými kompetenciami:

- vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,
- dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,
- využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov, teší sa z vlastných výsledkov, vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,
- uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

4. Pedagogické stratégie

V oblasti pedagogických stratégií sa škola zameriava na modernizáciu školského vyučovania. Vychádza z foriem vyučovania, logicky ich dopĺňa a kombinuje výberom moderných metód vyučovania s cieľom motivovať, zaujať, naučiť pričom rešpektuje špecifiká vnímania a učenia sa žiakov s mentálnym postihnutím. Využíva:

- individuálne vzdelávacie programy
- učenie hrou s umožnením žiakom manipulovať s predmetmi
- multisenzoriálne učenie
- diferencované, skupinové i problémové vyučovanie
- zážitkové učenie
- vyučovanie modernou didaktickou technikou a IKT
- vyučovanie v zmenených podmienkach
- terapie –muzikoterapia, arteterapia, biblioterapia
- mimoškolské aktivity a rozvoj individuálnych potrieb a záujmov žiakov v krúžkoch.

5. Prierezové témy

Prierezové témysa prelínajú vzdelávacími oblasťami a sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru. Prispievajú k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania našich žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov.

Pozornosť venujeme nasledujúcim prierezovým témam:

- Osobnostný a sociálny rozvoj /OSR/
- Environmentálna výchova /ENV/
- Mediálna výchova /MDV/
- Multikultúrna výchova /MUV/
- Dopravná výchova – výchova bezpečnosti v cestnej premávke /DOV/
- Ochrana života a zdravia /OZO/
- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra /RLK/

- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti /TBZ/
- Finančná gramotnosť /FIG/
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu /VMR/
- Trestnoprávna zodpovednosť /TPRC/
- Motorika /MOK/
- Rozvíjanie prosociálneho správania/RPrS/
- Rozvíjanie senzorického vnímania /RSV/

Prierezové témy vyučujeme prevažne v rámci jednotlivých učebných predmetov (sú súčasťou TVVP), v rámci krúžkovej činnosti a vo vyučovaní voliteľných predmetov.

III VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na nasledujúce tri oblasti:

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov práce žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov práce žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu špeciálnych základných škôl. Pri hodnotení budeme brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon a súčasne budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Cieľom vnútorného systému kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je harmonizácia aktivít výchovno-vyučovacieho procesu a zvyšovanie kvality práce jednotlivých zamestnancov. Kontrola a hodnotenie pedagogických zamestnancov prebieha na základe:

- pozorovaní /počas hospitácií/
- rozhovoru
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, súťaž, klíma triedy, estetizácia...)
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- plnenie úloh nad rámec pracovnej náplne
- hodnotenia pedagogických zamestnancov vedením školy
- vzájomného hodnotenia učiteľov / pri vzájomných hospitáciách a otvorených hodinách/.

3. Hodnotenie školy

Cieľom školy je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o živote školy, o výchovno-vzdelávacích postupoch, o pláne práce školy. Škola ponúkame viacero možností, ako sa rodič môže zorientovať. Je to spolupráca prostredníctvom rodičovského združenia, osobné návštevy školy, spoluúčasť na tvorbe programov, spoluorganizovanie a účasť na kontrole chodu školy. Výsledky práce školy sú premietnuté do hodnotiacej správy,

zverejnenej na internetovej stránke školy.

Hodnotenie školy je zamerané na:

- a) personálne podmienky vzdelávania
 - odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov a systém ďalšieho vzdelávania
 - organizácia činnosti školy a informačný systém
 - klíma školy
 - kritéria hodnotenia práce zamestnancov
- b) materiálne – technické podmienky vzdelávania
 - prostredie školy
 - vybavenie školy učebnicami, pomôckami, didaktickou a informačnou technikou
 - účelnosť a efektívnosť využívania materiálnych zdrojov
- c) povinné a ďalšie zistenia
 - systém kontroly naplňovania učebných plánov a osnov, analýza výsledkov
 - organizácia a obsah vyučovania vzhľadom k cieľom vzdelávania
- d) priebeh vzdelávania
 - plánovanie a bezprostredná príprava na vyučovací proces
 - použité vyučovacie metódy
 - psychohygiena a materiálna podpora výučby
 - interakcia a vzájomná komunikácia žiakov a učiteľov
- e) výsledky vzdelávania zisťované školou
 - rozbor výsledkov vzdelávania a účinnosť následne prijatých opatrení školou
- f) ďalšie sledované ukazovatele
 - zapojenie školy do projektov a aktivít
 - tradícia školy

Kritériom hodnotenia školy je spokojnosť žiakov, rodičov a učiteľov a v neposlednom rade kvalita výsledkov.

K nástrojom na zisťovanie úrovne stavu školy patria:

- hospitácie
- pozorovanie prevádzky školy
- rozhovor s učiteľmi, rodičmi, žiakmi
- SWOT analýza
- analýza písomných materiálov a portfólií
- správa o výchovnovzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach
- školská dokumentácia – triedne knihy, výkazy, tematické plány, prípravy učiteľov na výučbu, písomností žiakov
- správy školskej inšpekcie, správy o vykonaných kontrolách, správy od zástupcu riaditeľa, záznamy o úrazoch
- záznamy zo zasadania pedagogickej rady, kolégia riaditeľa školy, pracovných stretnutí, porád
- hodnotenie prospechu a správania žiakov, výsledky žiakov na súťažiach, olympiádach, prezentáciách, prehliadkach, predstaveniach
- kronika školy, fotoalbum, videonahrávky
- hodnotenie školy zriaďovateľom
- porovnávanie s inými školami
- sledovanie profesijného rastu učiteľov
- prezentácia školy v médiách, v dennej a regionálnej tlači.

IV KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE

Jednou z dominantných úloh školy je potreba profesijného rastu pedagogických zamestnancov, ktorý poskytuje kontinuálne vzdelávanie. Každoročne je vypracovaný plán kontinuálneho vzdelávania, ktorý vychádza z potrieb školského vzdelávacieho programu, z potrieb školy.

6. Legislatívne východiská

Podľa § 153 zákona č.311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca - riaditeľky školy za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v zhode so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch.

7. Ciele

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Čiastkové ciele

Vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov:

Adaptačné vzdelávanie umožňuje získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických zamestnancov školy. *Za tento typ vzdelávania sa kredity nezískavajú.*

Aktualizačné vzdelávanie poskytuje aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. *Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.*

Inovačné vzdelávanie umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti. *Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity. okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.*

Špecializačné vzdelávanie zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, výchovný poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľkou školy. *Za tento typ*

vzdelávania sa získavajú kredity.

Funkčné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických zamestnancov (riaditeľa, zástupcu riaditeľa, vedúceho vychovávateľa) *Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.*

Kvalifikačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. *Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.*

8. Situačná analýza

Prevažná väčšina pedagógov využíva aktualizačné vzdelávanie, využíva kredity pre získanie atestácií.

9. Profilácia školy

Snahou školy je, aby bola v regióne vnímaná ako štandardná výchovno-vzdelávacia inštitúcia, ktorá sa dostatočnou mierou podieľa na výchove a vzdelávaní žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a pripravuje ich na čo najúspešnejšie etablovanie sa v majoritnej spoločnosti.

Vedenie školy preto poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať inovačné postupy svojej práce napríklad spracovaním vlastnej databázy prezentácií vyučovacích hodín a ich následným využitím všetkými pedagogickými zamestnancami v edukačnom procese, umožní účasť na vzdelávacích podujatiach podľa plánu a potrieb školy.

Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia - variant A

| Vzdelávacia oblasť | Vyučovací predmet | Príp | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | Spolu |
|--|---------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|------------|
| Jazyk a komunikácia | slovenský jazyk a literatúra | | 8 | 8 | 8 | 7 | 6 | 6 | 5 | 5 | 5 | 58 + 5 |
| | rozvíjanie komunikačnej schopnosti | 7 | 2 | 2 | 2 | | | | | | | 7 + 6 |
| | rozvíjanie grafomotorických zručností | 2 | | | | | | | | | | 2 |
| Matematika a práca s informáciami | matematika | 3 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 39 + 3 |
| | informatika | | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 5 |
| Človek a príroda | vecné učenie | 1 | 1 | 1 | 1 | | | | | | | 4 |
| | fyzika | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | chémia | | | | | | | | | | 1 | 1 |
| | biológia | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 3 |
| Človek a spoločnosť | vlastiveda | | | | | 2 | 2 | 3 | | | | 7 |
| | dejepis | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | geografia | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 3 |
| | občianska náuka | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 3 |
| Človek a hodnoty | etická /náboženská výchova | | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 5 |
| Človek a svet | pracovné vyučovanie | 1 | 1 | 2 | 3 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 4+1 | 31+6 |
| Umenie a kultúra | hudobná výchova | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 10 |
| | výtvarná výchova | 1+1 | 1 | 1 | 1 | 1+1 | 1+1 | 1+1 | 1+1 | 1+1 | 1+1 | 10 + 7 |
| Zdravie a pohyb | telesná a športová výchova | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 20 + 10 |
| Základ | | 18 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 24 | 25 | 214 |
| Voliteľné (disponibilné) hodiny | | 2 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 3 | 4 | 4 | 4 | 37 |
| Spolu: | | 20 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 26 | 28 | 28 | 29 | 251 |

Rámcový učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia - variant B

| Vzdelávacia časť | Vyučovací predmet | Príp | 1. | 2. | 3. | 4. | 5. | 6. | 7. | 8. | 9. | 10. | Spolu |
|-----------------------------------|---------------------------------------|------|-----|------|------|------|------|------|------|------|------|------|--------|
| Jazyk a komunikácia | slovenský jazyk a literatúra | | 2+1 | 2+ 1 | 3+ 1 | 3+ 1 | 3+ 1 | 3+ 1 | 3 | 3 | 3 | 3 | 28+ 6 |
| | rozvíjanie komunikačnej schopnosti | 5 | 3+2 | 3+2 | 3 | 3 | 3 | 3 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 2+1 | 31+ 8 |
| | rozvíjanie grafomotorických zručností | 2 | 1 | 1 | 1+2 | 1+2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 8+ 8 |
| Matematika a práca s informáciami | matematika | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 31 |
| | informatika | | | | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 4 |
| Človek a príroda | vecné učenie | 1 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 3 | 3 | 3 | 3 | 25 |
| Človek a hodnoty | etická /náboženská výchova | | | | | | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 6 |
| Človek a svet práce | pracovné vyučovanie | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4+ 1 | 4+ 1 | 5 | 5 | 5 | 5 | 48+2 |
| Umenie a kultúra | hudobná výchova | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 11 |
| | výtvarná výchova | 1+1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1+ 1 | 1+ 1 | 1+ 1 | 1+ 1 | 1+ 1 | 1+ 1 | 11+ 7 |
| Zdravie a pohyb | telesná a športová výchova | 2+1 | 2+1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+ 1 | 2+1 | 22+ 11 |
| Základ | | 18 | 18 | 19 | 20 | 20 | 21 | 21 | 22 | 22 | 22 | 22 | 225 |
| Voliteľné hodiny | | 2 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 4 | 42 |
| Spolu: | | 20 | 22 | 23 | 24 | 24 | 25 | 25 | 26 | 26 | 26 | 26 | 267 |

